

collationeering de betrekkelijke waarde van gegevens aan oorspronkelijke afleverings-omslagen ontleend. Het boekje begon in Juni 1874 te verschijnen, volgens het voorloopige voorwoord. Het werd op 5 à 6 afleveringen begroot en het aantal afbeeldingen op ruim 400, zooals op alle omslagen, zelfs nog achter op de vijfde, de slot-aflevering, vermeld werd.

Suringar's planten-determinatie-werk diende den schrijver als voorbeeld. Bij de insecten gingen de dichotomische tabellen slechts tot genera, waarvan de schrijver het aantal zeer beperkt hield. Toch heeft dit werkje zijn verdienste en verscheen het lang voor *Acloque* en andere dergelijke synopses.

Ofschoon alle afleveringen evenals het voorloopige titelblad het jaartal 1874 dragen, is de laatste, of zijn vermoedelijk eenige latere afleveringen, pas in 1875 verschenen. Het definitieve voorwoord is gedateerd Juni 1875.

Afl. 1. pp. 1—48. Afb. 1—54; tevens 6 pag. met voorloopige titels en inleiding van Juni 1874.

„ 2. pp. 49—96. „ 55—98.

„ 3. pp. 97—144. „ 99—163.

„ 4. pp. 145—192. „ 164—219.

„ 5. pp. 193—255. „ 220—421; Register (pp. I—XVI).

Tevens definitieve titels, voorwoord (gedat. Juni 1875), verklaring afkortingen persoonsnamen en gebruiksaanwijzing, op 10 pagina's.

D. MAC GILLAVRY.

Bergen, N.H., „De Haaf”, 11 Jan. 1940.

Een determinatie-tabel voor de families der Hemiptera Heteroptera.

J. R. de la Torre Bueno maakt in de *Entomologica americana* Vol. XIX (N.S.) No. 3—4 (Issued Dec. 14 1939) een aanvang met een Synopsis of the Hemiptera-Heteroptera of America, North of Mexico. In deze twee afleveringen worden de families *Scutelleridae*, *Cydnidae*, *Pentatomidae*, *Aradidae*, *Dysodiidae* en *Termitaphididae* behandeld. Ofschoon de Synopsis alleen het genoemde Amerikaansche gebied bestrijkt, vestig ik er vooral de aandacht op, omdat de Synopsis vooraf gegaan wordt door een determinatie-tabel der families. Daarmede wordt een door mij vroeger uitgesproken desideratum (zie Wintervergadering 1934) vervuld; echter niet volledig.

De schrijver behandelt 41 families, waarbij overigens nummer 26 een ongenoemde grootheid blijft. Drie verdere

families, alleen in de oude wereld voorkomende, de *Leptopodidae*, *Aëpophilidae* en *Helotrephidae* noemt hij wel, maar hij geeft slechts aan waar hun plaats in de „key” zou zijn. Vergelijkt men echter de families met die opgesomd in de eerste aflevering van den „General Catalogue of the Hemiptera” van 1927, dan dekken Torre Bueno's families lang niet altijd de daar vermelde Heteroptera-families. Ook de volgorde verschilt, waarbij opgemerkt dient te worden, dat wegens het beperkte doel, de schrijver zich aansloot aan den grooten Catalogue van E. P. Van Duzee 1917, die eveneens alleen N. Amerika behandelt; wat zijn voordeelen heeft voor de Amerikanen.

De schrijver heeft zich beijverd kenmerken aan te geven, die ook voor niet specialisten geen te groote moeilijkheden opleveren. Het komt mij voor, dat hem dit ook gelukt is. Kenmerken, zooals de teruglopende ader in de achtervleugels der *Anthocoridae*, worden door hem van zelf sprekend wel naar waarde geschat, maar wegens de daaraan verbonden bezwaren bij de determinatie, niet gebruikt. Wanneer men dus afziet van de hiaten in zijn Synopsis, die overigens kleine families met weinig soorten betreffen, dan kan men slechts verheugd zijn, weder eene moderne „key” tot zijn beschikking te hebben, tot het bepalen der wantsen-families, die ook buiten Amerika bruikbaar is.

De door den schrijver genoemde families zijn de volgende :

I.	<i>Scutelleridae</i> Leach 1815.	XVI.	<i>Enicocephalidae</i> Stål 1860.
II.	<i>Cydnidae</i> Billberg 1820.	XVII.	<i>Phymatidae</i> Laporte 1832.
III.	<i>Pentatomidae</i> Leach 1815.	XVIII.	<i>Reduviidae</i> Latreille 1807.
IV.	<i>Aradidae</i> Spinola 1837.	XIX.	<i>Nabidae</i> Costa 1852.
V.	<i>Dysodiidae</i> Reuter 1912.	XX.	<i>Naeogetidae</i> Kirkaldy 1902.
VI.	<i>Termitaphididae</i> Myers 1924.	XXI.	<i>Mesoveliidae</i> Douglas & Scott 1867.
VII.	<i>Coreidae</i> Leach 1815.	XXII.	<i>Cimicidae</i> Latreille 1804.
VIII.	<i>Alydidae</i> Amyot & Serville 1843. (<i>Coriscidae</i> Blatch- ley 1926).	XXIII.	<i>Polycetenidae</i> West- wood 1874.
IX.	<i>Corizidae</i> Mayr 1868.	XXIV.	<i>Anthocoridae</i> Amyot & Serville 1843.
X.	<i>Neididae</i> Kirkaldy 1902.	XXV.	<i>Dipsocoridae</i> Dohrn 1859.
XI.	<i>Lygaeidae</i> Schilling 1829.	XXVI.	?
XII.	<i>Pyrrhocoridae</i> Fieber 1860.	XXVII.	<i>Isometopidae</i> Fieber 1860.
XIII.	<i>Thaumastocoridae</i> Reuter 1912.	XXVIII.	<i>Termatophylidae</i> Reuter 1884.
XIV.	<i>Piesmidae</i> Amyot & Serville 1843.	XXIX.	<i>Miridae</i> Hahn 1831.
XV.	<i>Tingitidae</i> Laporte 1832.	XXX.	<i>Hydrometridae</i> Billberg 1820.
		XXXI.	<i>Gerridae</i> Amyot & Serville 1843.

XXXII. <i>Veliidae</i> Amyot & Serville 1843.	XXXVI. <i>Naucoridae</i> Fallén 1814.
XXXIII. <i>Saldidae</i> Amyot & Serville 1843.	XXXVII. <i>Nepidae</i> Latreille 1802.
XXXIIIa. <i>Leptopodidae</i> .	XXXVIII. <i>Belostomatidae</i> Leach 1815.
XXXIIIb. <i>Aëpophilidae</i> .	XXXIX. <i>Notonectidae</i> Leach 1815.
XXXIV. <i>Ochtheridae</i> Kirkaldy 1906.	XL. <i>Pleidae</i> Fieber 1851.
XXXV. <i>Nerthridae</i> Kirkaldy 1906.	XLa. <i>Helotrepidae</i> .
(<i>Gelastocoridae</i> Kirkaldy 1897).	XLI. <i>Corixidae</i> Leach 1815.

D. MAC GILLAVRY.

Bergen, N. H. „De Haaf”, 12 Jan. 1940.

Eenige opmerkingen over praepareeren.

In navolging van Dr. A. Diakonoff (zie E. B. 233) lijkt het mij niet ondienstig een en ander mede te deelen over persoonlijke ervaringen bij het praepareeren van insecten in het algemeen en over eenige speciale praepareermethoden in het bijzonder. Vooraf wil ik er de aandacht op vestigen, dat een en ander vrijwel uitsluitend betrekking heeft op *Hymenoptera* en *Diptera*.

In de eerste plaats dan de opmerking, dat het volstrekt niet juist is, het voor *Lepidoptera* gebruikelijke en noodzakelijke „spannen” ook voor andere orden als ideaal te nemen. Hoewel in een boek als Schmiedeknecht's „Die Hymenopteren Nord- und Mitteleuropas” nog eens uitdrukkelijk gestipuleerd wordt, dat „spannen” ondoenlijk en trouwens overbodig is, zijn er altijd nog mensen, die meenen, dat zij ook *Hymenoptera* toch eigenlijk behoorden te spannen. *) Nu moet worden toegegeven, dat Schmiedeknecht zeker te ver gaat, waar hij spannen onnoodig noemt voor alle *Hymenoptera*. Grootere bladwespen en grootere sluipwespen hebben vrij slappe vleugels, die, ongespannen, zeer hinderlijk geplooid kunnen worden. Dergelijke dieren span ik dan ook zooveel mogelijk. Kleinere vormen, die in aanmerking komen voor „micro-speldjes” span ik maar niet, omdat zulks, vooral waar wij hier meestal groote aantallen van te verwerken hebben, wel erg tijdroovend en vaak zelfs onmogelijk is. Toch praepareer ik zeer kleine bladwespen steeds zoo, dat zij later eventueel opgeweekt en gespannen kunnen worden. Welke bijzondere maatregel hiervoor wordt genomen, zal aanstonds blijken.

Hymenoptera aculeata span ik nooit, evenmin als *Diptera* en wel beide om dezelfde redenen. Ten eerste is het overbodig omdat de vleugels vrij stijf zijn en niet kreukelen; het

*) J. Th. Oudemans dacht hier anders over. Noot redacteur.